

Førtidspensionsudspil reducerer unges økonomiske tilskyndelse til at søge mod førtidspension

Andreas Højbjerg, Kraka

- **Unge under 40 år, som blev tilkendt førtidspension i 2009, har i gennemsnit fået en indkomstfremgang på 41.000 kr. om året efter skat. Det svarer til 3.500 kr. om måneden eller en stigning på 35 pct. Den kraftige fremgang i ydelsen afspejler, at unge i vidt omfang kommer fra kontanthjælpssystemet, hvor ydelserne er lavere end i førtidspensionssystemet**
- **Unge har således haft en stor økonomisk tilskyndelse til at søge mod førtidspension. Selv om førtidspension er en visiteret ydelse, har det givetvis bidraget til, at tilgangen til førtidspension har været væsentligt større, end ventet tilbage i 2000, hvor systemet sidst blev reformeret. På tværs af OECD-lande er der en generel tendens til, at der er flere mennesker på førtidspension, jo højere ydelsen er.**
- **Regeringens forslag til en førtidspensionsreform indebærer, at unge under 40 år som udgangspunkt ikke kan komme på førtidspension, men i stedet skal på et såkaldt ressourceforløb. Under ressourceforløbet vil de modtage deres hidtidige ydelse, som typisk er lavere end førtidspension. Udspillet reducerer hermed unges økonomiske tilskyndelse til at søge mod førtidspension og kan få flere til at orientere sig mod arbejdsmarkedet.**

Unge under 40 år, der blev tilkendt førtidspension i 2009, havde i gennemsnit en samlet disponibel indkomst på ca. 116.000 kr. året før, dvs. i 2008. Året efter de blev tilkendt førtidspension, er deres indkomst steget til ca. ca. 157.000 kr., jf. tabel 1.

Unge under 40 år har således i gennemsnit en indkomstfremgang på omkring 41.000 kr. om året, når de tilkendes førtidspension. Det svarer til en stigning på 35 pct. eller 3.400 kr. om måneden.

Indkomstfremgangen er her opgjort reelt – det vil sige, at der er taget hensyn til prisstigningerne i perioden.

Tabel 1
Årlig indkomst (efter skat) før og efter tilkendelse af førtidspension

	Under 40 år	Over 40 år
Året før	116.000	145.000
Året efter	157.000	155.000
Forskel	41.000	10.000
Pct.	35	7

Anm.: Samlet gennemsnitlig disponibel indkomst i 2008 og 2010 for personer, som tilkendes førtidspension i 2009. Omregnet til 2012-priser.

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata

For personer over 40 år stiger indkomsten med omkring 7 pct. reelt. Det er væsentligt mindre end

for de unge. Det skyldes at de ældre, som tilkendes førtidspension i højere grad kommer fra sygedagpenge, hvor ydelsen er højere end i kontanthjælpssystemet

Næsten 6 ud af 10 under 40 år, som blev tilkendt førtidspension i 2009, kom fra kontanthjælpssystemet. For de over-40 årige er det kun 35 pct., jf. tabel 2.

Tabel 2
Forsørgelsesgrundlag før tilkendelse af førtidspension

	Over 40 år	Under 40 år	Alle
Kontanthjælp	34	58	41
Sygedagpenge	42	19	35
Fleksjob	14	7	12
Selvforsørgelse	8	11	9
Revalidering	1	4	2
Andet	1	0	1
Alle	100	100	100

Anm.: Forsørgelsesgrundlag inden overgang til førtidspension i 2009.

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata

Kontakt:

Ledende arbejdsmarkedsøkonom

Andreas Højbjerg

ah@kraka.org - Tel. 2021 3953